

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. gruodžio 12 d.
(OR. en)

16588/23

LIMITE

ELARG 91
COWEB 161
COEST 657

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Komisijos dok. Nr.: COM (2023) 690 FINAL

Dalykas: Tarybos išvadų dėl plėtros projektas

Rengiantis 2023 m. gruodžio 12 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas Tarybos išvadų dėl plėtros projektas, kurį pirmininkaujanti valstybė narė parengė atsižvelgdama į diskusijų Nuolatinių atstovų komitete rezultatus. Šis tekstas pateikiamas Tarybai nagrinėti siekiant jį patvirtinti.

BENDRŪJŲ REIKALŲ TARYBA

TARYBOS IŠVADŲ DĖL PLĖTROS PROJEKTAS

1. Taryba atkreipia deramą dėmesį į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos komunikatą dėl ES plėtros politikos, įskaitant ataskaitas dėl Juodkalnijos, Serbijos, Šiaurės Makedonijos, Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Kosovo*, Turkijos, Ukrainos, Moldovos Respublikos (toliau – Moldova) ir Sakartvelo.
2. Vadovaudamasi 2006 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtintu atnaujintu konsensusu dėl plėtros ir vėlesnėmis Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos išvadomis, Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą dėl plėtros. Atsižvelgdama į ankstesnes Tarybos išvadas ir Kopenhagos politinių kriterijų sistemą, Taryba dar kartą patvirtina, kad reikia taikyti teisingas ir griežtas sąlygas, nuopelnų principą ir požiūrį, kurio laikantis pasiliekama galimybė netęsti proceso. Taryba pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad ES galėtų tęsti ir stiprinti savo pačios vystymąsi, įskaitant jos gebėjimą integruoti naujas nares. Taryba ir toliau tikisi, kad partneriai prisiims atsakomybę ir pademonstruos savo įsipareigojimų ir politinės valios patikimumą, įgyvendindami būtinas reformas ir padarydami apčiuopiamą pažangą pagrindinių principų srityje.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

3. Plėtra yra geostrateginė investicija į taiką, saugumą, stabilumą ir klestėjimą. Tai veiksny, padedantis gerinti Europos piliečių ekonomines ir socialines sąlygas ir mažinti skirtumus tarp šalių; ji taip pat turi puoselėti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga. Žvelgiant į tolesnės Sąjungos plėtros perspektyvą, tiek ES, tiek būsimos valstybės narės turi būti pasirengusios. Narystės siekiančios valstybės turi intensyvuoti reformų pastangas, visų pirma teisinės valstybės srityje, atsižvelgdamos į pasiekimais grindžiamą stojimo proceso pobūdį ir pasinaudamos ES pagalba. O Sąjunga tuo pat metu turi sukurti būtiną vidaus pagrindą ir parengti reformas. Nustatysime savo ilgalaikius užmojus ir jų įgyvendinimo būdus. Jėgas skirsime su mūsų prioritetais ir politika susijusiems pagrindiniams klausimams, taip pat savo galėjimui veikti. Tai sustiprins ES ir padidins Europos suverenumą.
4. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą rodo, kad plėtra taip pat yra vienas iš strateginių prioritetų. Šiuo atžvilgiu primindama 2003 m. Salonikų darbotvarkę ir 2022 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas, Taryba patvirtina visapusišką ir nedviprasmišką savo įsipareigojimą Vakarų Balkanų, Ukrainos, Moldovos ir Sakartvelo narystės ES perspektyvos atžvilgiu, pakartodama, kad jų ateitis yra Europos Sąjungoje. Turkija tebėra šalis kandidatė ir labai svarbi partnerė daugelyje bendro intereso sričių.
5. Pagarba vertybėms, kuriomis grindžiama ES, ir įsipareigojimas jas puoselėti, taip pat narystei ES reikalingų įsipareigojimų vykdymas yra itin svarbūs elementai visiems prisijungti siekiantiems partneriams. Taryba pakartoja, kad teisinė valstybė yra viena iš pagrindinių vertybių, kuriomis grindžiama ES, ir tebėra būtina išankstinė pažangos siekiant narystės ES sąlyga. Nuolatiniai ir negrįžtami rezultatai įgyvendinant reformas teisinės valstybės ir pagrindinių teisių, demokratinių institucijų veikimo, įskaitant depoliarizaciją, viešojo administravimo ir ekonominių kriterijų srityse tebėra pagrindiniai kriterijai vertinant pažangą, padarytą siekiant narystės ES.

6. Pagrindinių teisių apsauga yra ES vertybių pagrindas. Taryba ypatingą dėmesį skiria partnerių pažangai šioje srityje, primindama, kad patikimos priemonės nustatytiems trūkumams pašalinti yra bendras prioritetas. Šiomis aplinkybėmis Taryba pakartoja, kad svarbu užtikrinti vaiko teises ir mažumoms priklausančių asmenų, taip pat pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų, pavyzdžiui, romų, asmenų su negalia, lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų ir tautinėms mažumoms priklausančių asmenų, teises ir nediskriminacinį požiūrį į juos. Kalbant apie lyčių lygybę, Taryba pakartoja, kad būtina užtikrinti moterų ir mergaičių įgalėjimą, taip pat užtikrinti, kad jos visapusiškai naudotųsi pagrindinėmis teisėmis. Taryba primena, kad saviraiškos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas yra pagrindiniai demokratinės visuomenės ramsčiai ir tebėra itin svarbu pasiekti apčiuopiamų rezultatų šiose itin svarbiose srityse.
7. Taryba taip pat pabrėžia, kad partneriai turi daryti pažangą visapusiškos teisingumo sistemos reformos, kovos su korupcija, įskaitant kovą su oligarchija, ir kovos su organizuotu nusikalstamumu srityse. Taryba primena, kad kovojant su organizuotu nusikalstamumu reikia siekti patikimų rezultatų galutinių apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamu būdu įgyto turto arešto bei konfiskavimo srityse.
8. Vakarų Balkanuose toliau reikia dėti ryžtingas pastangas, kad būtų skatinamas susitaikymas ir regiono stabilumas, be kita ko, sprendžiant partnerių dvišalius ginčus ir klausimus, susijusius su praeities palikimu, laikantis tarptautinės teisės ir nusistovėjusių principų, įskaitant Susitarimą dėl teisių perėmimo klausimų.
9. Taryba tvirtai pabrėžia, kad itin svarbu toliau gilinti bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais, ir Sąjungos lūkesčius, kad partneriai užtikrintų visišką suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP), įskaitant ribojamąsias priemones – tai yra vienas iš pagrindinių integracijos į ES proceso aspektų ir ryškiai atspindi partnerio strateginį pasirinkimą ir vietą vertybių bendrijoje. ES toliau išlieka solidari su partneriais ir toliau teikia paramą visų pirma tiems, kurie yra užtikrinę visišką suderinimą, be kita ko, kad būtų didinamas atsparumas hibridinėms grėsmėms. Tebėra itin svarbu užkirsti kelią ES ribojamųjų priemonių, be kita ko, priimtų reaguojant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, apėjimui.

10. Taryba palankiai vertina sėkmingą bendradarbiavimą su partneriais kovos su hibridinėmis grėsmėmis, taip pat kovos su terorizmu, radikalizacija ir organizuotu nusikalstamumu srityse, ir tebėra įsipareigojusi toliau stiprinti bendradarbiavimą šiose srityse. Kova su manipuliavimu informacija, įskaitant dezinformaciją, tebėra svarbus prioritetas. Taryba primena, kad Europos Sąjunga intensyvins darbą su partneriais, kad būtų kovojama su melagingais Rusijos naratyvais ir dezinformacija apie Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą.
11. Neteisėta migracija tebėra vienas iš pagrindinių iššūkių, todėl reikia nuolatinio bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo su visais partneriais. Taryba giria Vakarų Balkanų partnerius už jų konstruktyvų bendradarbiavimą ir Turkiją už jos nuolatinės pastangas priimti vieną iš didžiausių pasaulyje skaičių pabėgėlių. Be to, Taryba pabrėžia, jog labai svarbu, kad partneriai suderintų savo vizų politiką su ES.
12. Taryba ragina visus partnerius teikti aiškią informaciją savo piliečiams apie jų atitinkamo kelio siekiant narystės ES teikiamą naudą ir iš jo kylančias pareigas, taip pat apie savo pačių įsipareigojimą gerbti ES vertybes ir vykdyti būtinas reformas.
13. ES toliau stiprins ir intensyvins savo paramą visais lygmenimis būsimų ES narių politinei, ekonominei ir socialinei transformacijai, grindžiamą apčiuopiamą pažangą teisinės valstybės ir socialinių bei ekonominių reformų srityse, taip pat tuo, kaip partneriai laikosi ES vertybių, taisyklių ir standartų. ES toliau teiks didelę finansinę ir techninę pagalbą partneriams, visų pirma pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP) ir Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“), taip pat pasitelkdama porinimą ir TAIEX. Pagal sąlygų principą ir principą „pirmiausia – politika“ šia finansine parama siekiama padėti partneriams priimti reformas ir užtikrinti visišką suderinimą su ES *acquis*.

14. Taryba tebėra įsipareigojusi priartinti partnerius prie ES, parengti pagrindą stojimui ir suteikti konkrečios naudos jų piliečiams jau plėtros proceso metu. Šiuo tikslu Taryba ragina ieškoti papildomų priemonių, kuriomis būtų siekiama toliau įgyvendinti laipsnišką integraciją, remiantis pasiekimais ir pasiliekant galimybę nebetęsti proceso, kaip 2022 m. birželio mėn. nurodė Europos Vadovų Taryba. Taryba pabrėžia, kad svarbu visapusiškai išnaudoti esamų teisinių priemonių potencialą, ir laukia, kada galės išnagrinėti pasiūlymus dėl tolesnės laipsniškos integracijos siekiant visateisės narystės, įskaitant tolesnį ES sektorinio bendradarbiavimo su partneriais bendro intereso srityse stiprinimą, remiantis peržiūrėta plėtros metodika. Šiomis aplinkybėmis Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos komunikatą dėl naujo Vakarų Balkanams skirto ekonomikos augimo plano, kuriuo siekiama paspartinti Vakarų Balkanų ir ES socialinę bei ekonominę konvergenciją, remiantis griežtomis sąlygomis, ir paskatinti regioną suintensyvinti su ES susijusių reformų, vykdomų pagrindinių principų srityje, tempą, taip remiant savo kelią į ES. Tikimasi, kad siūlomas jo įgyvendinimas bus neatsiejamas, *inter alia*, nuo pažangos įgyvendinant *acquis*, regioninio bendradarbiavimo ir konstruktyvaus Serbijos ir Kosovo dalyvavimo ES remiamame dialoge. Vykdamas Rytų partnerystės regioninę politiką taip pat bus toliau remiamas Ukrainos, Moldovos ir Sakartvelo kelias į ES.

JUODKALNIJA

15. Taryba palankiai vertina tai, kad suformuota nauja vyriausybė, ir ragina ją sparčiai daryti pažangą Juodkalnijos kelyje į ES ir judant strategine kryptimi. Siekiant skubiai atkurti demokratinę institucijų veikimą ir įvykdyti ilgalaikius su reformomis susijusius įsipareigojimus reikalingas politinis konsensusas ir valia.
16. Taryba palankiai vertina iki šiol stojimo derybose padarytą bendrą pažangą – atidaryti 33 peržiūrėti skyriai, o 3 skyriai yra preliminariai uždaryti. Juodkalnija turėtų nedelsdama iš naujo sutelkti pastangas, kad būtų užtikrinta atitiktis pagal 23 ir 24 skyrius nustatytiems tarpiniams teisinės valstybės kriterijams. Kol šis tikslas nebus pasiektas, jokie kiti skyriai nebus preliminariai uždaryti. Taryba primena, kad pažanga, susijusi su šiais skyriais, yra itin svarbi ir ji toliau lems bendrą stojimo derybų tempą.

17. Taryba primena, kad reikia skubiai atkurti pagrindinių teisminių institucijų veikimą, visų pirma užbaigiant paskyrimus, ir paspartinti bei gilinti pagrindinių teismų reformų įgyvendinimą, kad būtų užtikrinta nepriklausoma, veiksminga ir aukštos kokybės teismų sistema. Taryba palankiai vertina tai, kad paskirtas 7-asis Konstitucinio Teismo teisėjas, o teismas dabar veikia visu pajėgumu.
18. Taryba ragina Juodkalniją dėti daugiau pastangų, visų pirma tokiose itin svarbiose srityse kaip kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu. Nors pripažįstama padaryta pažanga, Juodkalnija turi gerinti savo rezultatus tyrimų, baudžiamojo persekiojimo, galutinių apkaltinamųjų nuosprendžių ir nusikalstamu būdu įgyto turto arešto ir konfiskavimo srityse.
19. Atkreipdama dėmesį į tam tikrą pažangą, Taryba taip pat ragina Juodkalniją dėti daugiau pastangų saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos laisvės srityse, įskaitant institucinę žurnalistų apsaugą nuo visų formų smurto.
20. Kalbant apie ekonominius kriterijus, Taryba palankiai vertina stiprų ekonomikos atsigavimą ir stabilų augimą, bankų ir finansų sektorių stabilumą ir padėties darbo rinkoje pagerėjimą. Taryba ragina Juodkalniją įgyvendinti struktūrines reformas, mažinti valdžios sektoriaus skolą ir toliau dėti pastangas stiprinti fiskalinį valdymą ir skaidrumą.
21. Taryba palankiai vertina vyriausybės įsipareigojimą toliau plėtoti regioninį bendradarbiavimą ir stiprinti gerus kaimyninius santykius.
22. Taryba labai giria Juodkalniją už nuoseklų bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais ir už tvirtą bei ilgalaikį visišką suderinimą su ES BUSP, įskaitant ES ribojamąsias priemones – tai aiškus ženklas, kad Juodkalnija yra strategiškai įsipareigojusi eiti ES keliu. Be to, ji palankiai vertina Juodkalnijos nuolatinį aktyvų dalyvavimą pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP) vykdomose ES misijose ir operacijose.

SERBIJA

23. Primindama savo 2022 m. gruodžio 13 d. išvadas, Taryba pabrėžia tvirtos politinės valios ir nuoseklumo įgyvendinant su ES susijusias reformas svarbą tam, kad Serbija įgyvendintų strateginį pasirinkimą prisijungti prie ES. Taryba primena, kad aspektai, kurie ir toliau lems bendrą stojimo derybų spartą, yra Serbijos pažanga teisinės valstybės srityje ir santykių su Kosovu normalizavimas.
24. Taryba palankiai vertina iki šiol stojimo derybose padarytą bendrą pažangą – atidaryti 22 derybų skyriai iš 35, o 2 skyriai yra preliminariai uždaryti. Serbija turėtų toliau daugiausia dėmesio skirti tam, kad būtų užtikrinta atitiktis pagal 23 ir 24 skyrius nustatytiems tarpiniams teisinės valstybės kriterijams. Taryba palankiai vertina tai, kad laiku priimti penki teisės aktai, kuriais įgyvendinamos 2022 m. Konstitucijos pataisos. Tačiau reikia toliau dirbti ir priimti politinį įsipareigojimą siekiant įgyvendinti reformas pagrindinėse srityse, be kita ko, teisminių institucijų srityje. Serbija taip pat turi toliau skirti ypatingą dėmesį tam, kad būtų visapusiškai gerbiama pagrindinės teisės, įskaitant pažeidžiamiausių grupių apsaugą, taip pat nediskriminaciniam požiūriui į mažumoms priklausančius asmenis visoje Serbijoje.
25. Taryba pabrėžia, kad Serbija turi dėti daugiau pastangų kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu srityje. Serbija taip pat turi pasiekti apčiuopiamų rezultatų ir padaryti įtikinamą pažangą veiksmingų tyrimų, baudžiamojo persekiojimo, galutinių apkaltinamųjų nuosprendžių, nusikalstamu būdu įgyto turto išaldymo ir konfiskavimo srityse.
26. Taryba pakartoja esanti susirūpinusi dėl ribotos pažangos gerinant bendrą saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos nepriklausomumo aplinką. Taryba ragina Serbiją dėti daugiau pastangų siekiant veiksmingai įgyvendinti savo žiniasklaidos strategijos veiksmų planą.
27. Taryba pakartoja raginimą Serbijos valdžios institucijoms objektyviai ir nedviprasmiškai komunikuoti apie ES ir aktyviai įsitraukti į visų formų dezinformacijos ir užsienio vykdomo manipuliavimo informacija visuose žiniasklaidos kanaluose prevenciją ir kovą su šiais reiškiniais.

28. Taryba ir toliau akcentuoja, kad svarbu vykdyti prasmingą regioninį bendradarbiavimą nagrinėjant karo nusikaltimų bylas šalies viduje, ištirti likusius dingusių asmenų atvejus ir visapusiškai bendradarbiauti su Tarptautiniu baudžiamųjų tribunolų likusių funkcijų mechanizmu. Nei nuteisti karo nusikaltėliai, nei jų nusikaltimų šlovinimas ar neigimas neturėtų sulaukti paramos.
29. Siekiant pagerinti sąlygas tinkamam demokratinių institucijų veikimui, Taryba primygtinai ragina Serbiją atsižvelgti į ilgalaikes ESBO Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro ir Europos Tarybos organų rekomendacijas, įskaitant rekomendacijas, susijusias su pagrindiniais rinkimų proceso aspektais.
30. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos įvertinimą, kad Serbija išlaikė savo pasirengimo įvykdyti 3 grupės (Konkurencingumas ir integracinis augimas) atidarymo kriterijus lygį. Nors Taryba palankiai vertina gerą Serbijos pasirengimo lygį ekonominių kriterijų atžvilgiu, ji ragina Serbiją suteikti tolesnį impulsą privačiajam sektoriui spartinant struktūrines viešojo administravimo ir valstybės valdomų įmonių valdymo reformas.
31. Taryba palankiai vertina tai, kad Serbija toliau laikosi savo įsipareigojimo keliose regioninio bendradarbiavimo iniciatyvose, ir ragina Serbiją toliau stiprinti gerus kaimyninius santykius ir prisidėti prie stabilumo ir susitaikymo su visais partneriais regione.
32. Taryba pakartoja, jog labai tikisi, kad Serbija skubiai prioritetine tvarka suintensyvins pastangas užtikrinti visapusišką suderinimą su ES bendros užsienio ir saugumo politikos pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis, įskaitant kiek tai susiję su Rusija ir Baltarusija. Taryba taip pat ragina Serbijos valdžios institucijas susilaikyti nuo veiksmų ir pareiškimų, nukreiptų prieš ES pozicijas užsienio politikos ir kitais strateginiais klausimais. Taryba atkreipia deramą dėmesį į Serbijos humanitarinę ir kitą pagalbą Ukrainai. Taryba taip pat palankiai vertina geresnį Serbijos bendradarbiavimą su ES užkertant kelią ES ribojamųjų priemonių apėjimui ir ragina Serbiją toliau dėti šias pastangas. Taryba palankiai vertina Serbijos nuolatinį aktyvų dalyvavimą bei indėlį pagal ES BSGP vykdomose ES misijose ir operacijose.

33. Pripažindama pažangą šioje srityje, Taryba ir toliau akcentuoja, kad Serbija turi visapusiškai vykdyti savo įsipareigojimą užtikrinti suderinimą su ES vizų politika.
34. Taryba pakartoja, kad smurtas negali būti pateisinamas, ir griežtai smerkia 2023 m. gegužės 29 d. Kosovo serbų protestuotojų įvykdytus smurtinius veiksmus prieš piliečius, Taikos palaikymo pajėgas Kosove (KFOR), teisėsaugą ir žiniasklaidą, taip pat 2023 m. rugsėjo 24 d. įvykdytą smurtinį išpuolį prieš Kosovo policiją Kosovo šiaurėje. Taryba tikisi, kad Serbija visapusiškai bendradarbiaus ir imsis visų būtinų priemonių, kad išpuolių vykdytojai būtų sulaikyti ir greitai patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Taryba apgailestauja dėl to, kad Serbijos veiksmai šiuo atžvilgiu buvo nepakankami. Taryba reiškia susirūpinimą dėl to, kad Serbija ne vieną kartą telkė karines pajėgas netoli Kosovo, ir atkreipia dėmesį į tai, kad vėliau karinių pajėgų ir įrangos buvo sumažinta. Serbija ir Kosovas turi nuolat dėti pastangas deeskaluoti padėtį, susilaikyti nuo vienašalių ir provokacinių veiksmų, kurie galėtų sukelti įtampą ir smurtą, ir nutraukti nesantaiką kurstančią retoriką. Taryba palankiai vertina tai, kad Serbija ėmėsi tam tikrų veiksmų teisinga linkme, be kita ko, viešai paskatino Kosovo serbus dalyvauti vietos rinkimuose Kosovo šiaurėje. Serbija taip pat turėtų skatinti Kosovo serbus grįžti į institucijas, kurias jie paliko. Taryba primena, kad jei šalims nepavyks sumažinti įtampos, tai turės pasekmių, kaip nurodyta 2023 m. spalio 26–27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose.
35. Taryba tikisi, kad ir Serbija, ir Kosovas ras tvarų sprendimą dėl padėties Kosovo šiaurėje, kuriuo visiems piliečiams būtų užtikrinta sauga, saugumas ir dalyvaujamoji demokratija.
36. Taryba tikisi, kad Serbija ES remiamame dialoge dalyvaus gera valia ir bus pasirengusi kompromisams, kad būtų nedelsiant pasiektas visapusiškas teisiškai privalomas susitarimas su Kosovu dėl santykių normalizavimo laikantis tarptautinės teisės ir ES *acquis*. Šiuo susitarimu turėtų būti sprendžiami visi svarbiausi neišspręsti klausimai ir taip prisidedama prie stabilumo regione. Santykių normalizavimas ir vedant dialogą priimtų įsipareigojimų įgyvendinimas yra itin svarbios sąlygos abiem Šalims žengiant europiniu keliu, nes, nesant pažangos, jos abi rizikuoja prarasti svarbias galimybes.

37. Taryba palankiai vertina 2023 m. vasario mėn. priimtą Susitarimą siekiant Kosovo ir Serbijos santykių normalizavimo ir kovo mėn. priimtą jo įgyvendinimo priedą ir apgailestauja dėl to, kad abi Šalys nepakankamai įgyvendina šį susitarimą, taip pat dėl kitų neįvykdytų įsipareigojimų, prisiimtų ES tarpininkaujame dialoge, kuriam vadovauja vyriausiasis įgaliotinis ir kurį remia ES specialusis įgaliotinis. Ji ragina Serbiją ir Kosovą visapusiškai jį laikytis ir juos įgyvendinti, toliau nebedelsiant ir nepateikiant išankstinių sąlygų. Tai apima serbų daugumos savivaldybių asociacijos / bendrijos sukūrimą. Taryba palankiai vertina Serbijos ir Kosovo pasirengimą priimti ES tarpininko Šalims pateiktą statuto projektą, susitariant, kad šiuo pagrindu reikia toliau dirbti.
38. Taryba prašo Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio skubiai iki 2024 m. sausio mėn. pabaigos pasiūlyti Tarybai Serbijos stojimo derybų 35 skyriaus kriterijų pakeitimus, kad būtų atspindėti iš Susitarimo ir jo įgyvendinimo priedo kylantys Serbijos įsipareigojimai.

ŠIAURĖS MAKEDONIJA

39. Primindama 2022 m. liepos mėn. Tarybos išvadas, Taryba palankiai vertina 2022 m. liepos mėn. įvykusią pirmąją tarpvyriausybę konferenciją su Šiaurės Makedonija ir tai, kad sėkmingai užbaigti peržiūros posėdžiai. Taryba yra pasirengusi toliau nedelsiant ir be papildomo politinio sprendimo sušaukti kitą tarpvyriausybę konferenciją, kai tik Šiaurės Makedonija įgyvendins savo įsipareigojimą užbaigti konstitucinius pakeitimus, kaip nurodyta 2022 m. liepos mėn. Tarybos išvadose, laikydamasi savo vidaus procedūrų. Taryba ragina Šiaurės Makedoniją paspartinti šių pakeitimų užbaigimą. Po to Taryba yra pasirengusi kuo greičiau atidaryti pirmąją derybų grupę, laikantis Derybų programos.
40. Taryba ragina visas parlamente esančias partijas sutelkti dėmesį į su ES susijusių reformų ir stojimo į ES proceso pažangą.

41. Taryba palankiai vertina Šiaurės Makedonijos pasirengimo lygį pagrindinėse srityse ir pabrėžia, kad svarbu paspartinti į ES orientuotas reformas ir toliau konsoliduoti įgyvendinimą, visų pirma pagrindinių principų ir teisinės valstybės srityse. Šiaurės Makedonija turi pasiekti rezultatų, kiek tai susiję su teisminių institucijų nepriklausomumu, profesionalumu ir nešališkumu, kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, taip pat viešojo administravimo reforma. Taryba reiškia didelį susirūpinimą dėl kai kurių baudžiamojo kodekso pakeitimų, darančių poveikį daugeliui aukšto lygio korupcijos bylų, taip pat dėl nederamos išorės įtakos Teisėjų tarybos ir teisminių institucijų darbui. Taryba taip pat ragina Šiaurės Makedoniją toliau dėti pastangas siekiant dar labiau stiprinti pagrindines teises, įskaitant mažumoms ar bendruomenėms priklausančių asmenų teises, žiniasklaidos laisvę ir saviraiškos laisvę.
42. Taryba primena, kad reikia užbaigti peržiūrą ir įgyvendinti reformuotus rinkimų teisės aktus, suderintus su ESBO Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuro ir Venecijos komisijos rekomendacijomis, įtraukiu būdu ir deramu laiku.
43. Ekonominių kriterijų klausimu Taryba palankiai vertina padarytą pažangą, visų pirma fiskalinio tvarumo srityje, ir ragina Šiaurės Makedoniją toliau dėti pastangas siekiant atitikti ES vidaus rinkos reikalavimus ir atlaikyti konkurencinį spaudimą ir rinkos jėgas Sąjungoje.
44. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad geri kaimyniniai santykiai ir regioninis bendradarbiavimas tebėra esminiai plėtros proceso, taip pat stabilizacijos ir asociacijos proceso elementai. Taryba primena, jog svarbu pasiekti apčiuopiamų rezultatų ir sąžiningai įgyvendinti dvišalius susitarimus, įskaitant Prespos susitarimą su Graikija ir Draugystės, geros kaimynystės ir bendradarbiavimo sutartį su Bulgarija.

45. Taryba labai gerai vertina Šiaurės Makedoniją už nuoseklų bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais ir visų pirma už visišką suderinimą su ES BUSP, įskaitant ES ribojamąsias priemones, – tai aiškiai rodo, kad Šiaurės Makedonija yra strategiškai pasiryžusi eiti ES keliu. Taryba palankiai vertina Šiaurės Makedonijos nuolatinį aktyvų dalyvavimą bei indėlį pagal ES BSGP vykdomose ES misijose ir operacijose. Taryba taip pat labai gerai vertina Šiaurės Makedonijos aktyvų vaidmenį sudėtingomis geopolitinėmis aplinkybėmis jos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO) laikotarpiu.

ALBANIJA

46. Taryba palankiai vertina 2022 m. liepos mėn. įvykusią pirmąją tarpvyriausybines konferenciją su Albanija. Taryba palankiai vertina praėjusiais metais padarytą pažangą vykdant reformas, įskaitant sėkmingą peržiūros posėdžių užbaigimą. Taryba tikisi, kad Albanijos stojimo procese bus imtasi tolesnių veiksmų ir kuo greičiau bus atidaryta pirmoji derybų grupė.
47. Taryba primena, kad įtraukus ir konstruktyvus politinis dialogas šalyje tebėra labai svarbus siekiant toliau spartinti su ES susijusių reformų priėmimą.
48. Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą visų pirma pagrindinių principų srityse, ypač kiek tai susiję su teisine valstybe, tolesniu visapusiškos teisingumo reformos įgyvendinimu ir viešojo administravimo reforma. Taryba palankiai vertina tai, kad toliau buvo nuosekliai vykdomas tikrinimo procesas ir tai davė apčiuopiamų rezultatų. Taryba pabrėžia, kad svarbu paspartinti į ES orientuotas reformas ir toliau konsoliduoti jų įgyvendinimą. Taryba palankiai vertina specialiųjų kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu struktūrų pasiektus konkrečius rezultatus ir nuolatinį gerą bendradarbiavimą su ES ir valstybių narių teisėsaugos tarnybomis. Reikia toliau dėti pastangas, kad būtų pasiekta patikimų rezultatų kovoje su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu. Taip pat reikia stiprinti bendradarbiavimą tyrimų srityje, be kita ko, su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF).

49. Taryba ragina Albaniją toliau dėti pastangas, kad toliau būtų stiprinama pagrindinių teisių, žiniasklaidos laisvės bei saviraiškos laisvės ir mažumoms priklausančių asmenų teisių apsauga. Taryba ragina skaidriai įgyvendinti visapusišką žemės sektoriaus reformą ir konsoliduoti nuosavybės teises, be kita ko, konsultuojantis su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, taip pat nagrinėjant dokumentų klastojimo atvejus ir gerokai paspartinant registravimo ir kompensavimo procesą. Taryba palankiai vertina tai, kad priimti antrinės teisės aktai dėl mažumų, ir toliau primygtinai ragina Albaniją skubiai priimti ir įgyvendinti likusius poįstatyminius teisės aktus, susijusius su 2017 m. tautinėms mažumoms priklausančių asmenų apsaugos pagrindų įstatymu, laikantis Europos standartų ir įtraukiant visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus. Taryba taip pat ragina Albaniją užbaigti visus su nacionaliniu gyventojų surašymu susijusius procesus laikantis tarptautinių standartų.
50. Migracijos srityje Albanija turėtų tęsti savo teisinės sistemos atnaujinimą pagal ES *acquis*. Pripažindama padarytą pažangą, Taryba ragina Albaniją vykdyti savo įsipareigojimą užtikrinti suderinimą su ES vizų politika.
51. Ekonominių kriterijų klausimu Taryba palankiai vertina Albanijos ekonomikos atsparumą ir tvirtą atsigavimą ir ragina Albaniją toliau dėti pastangas siekiant atitikti ES vidaus rinkos reikalavimus ir atlaikyti konkurencinį spaudimą ir rinkos jėgas Sąjungoje.
52. Taryba palankiai vertina Albanijos nuolatinį konstruktyvų angažavimąsi plėtojant regioninį bendradarbiavimą. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad geri kaimyniniai santykiai ir regioninis bendradarbiavimas tebėra esminiai plėtros proceso, taip pat stabilizacijos ir asociacijos proceso elementai.
53. Taryba itin gerai vertina Albaniją už nuoseklų bendradarbiavimą užsienio politikos klausimais ir visų pirma už visišką jos suderinimą su ES BUSP, įskaitant ES ribojamąsias priemones, – tai aiškiai rodo, kad Albanija yra strategiškai pasiryžusi eiti ES keliu. Taryba palankiai vertina Albanijos nuolatinį aktyvų dalyvavimą bei indėlį pagal ES BSGP vykdomose ES misijose ir operacijose. ES taip pat labai gerai vertina Albaniją už aktyvų jos, kaip nenuolatinės narės, dalyvavimą JT Saugumo Tarybos veikloje propaguojant ir ginant taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką.

TURKIJA

54. Taryba primena visas ankstesnes Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos santykių su Turkija, įskaitant visų pirma tai, kad Europos Sąjunga yra strategiškai suinteresuota stabilia ir saugia aplinka rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje ir bendradarbiavimu grindžiamų, abipusiškai naudingų santykių su Turkija plėtojimu.
55. ES tebėra pasirengusi laipsniškai, proporcingai ir pasiūlydama galimybę nebetęsti proceso bendradarbiauti su Turkija keliose bendro intereso srityse, jei bus laikomasi nustatytų sąlygų, išdėstytų 2021 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos narių išvadose ir ankstesnėse Europos Vadovų Tarybos išvadose. Be to, Taryba ir toliau yra pasiryžusi palaikyti atvirą ir nuoširdų dialogą, spręsti bendrus uždavinius ir bendradarbiauti tokiose itin svarbiose bendro intereso srityse kaip migracija, visuomenės sveikata, klimatas, kova su terorizmu ir regioniniai klausimai. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad tęsiami ES ir Turkijos aukšto lygio dialogai keletu iš šių klausimų.
56. Taryba atkreipia deramą dėmesį į tai, kad pastaruoju metu pagerėjo Turkijos ir Graikijos santykiai, tikėdamasi, kad jie bus tvarūs. Taryba palankiai vertina padėties rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje deeskalavimą; jį reikia išlaikyti.
57. ES greitai solidarai reagavo į 2023 m. vasario mėn. pietrytinę Turkiją sukrėtusius žemės drebėjimus, suteikdama gelbėjimo komandas ir nefinansinę paramą pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą, ir prisidėjo prie to, kad tarptautinė bendruomenė įsipareigoję sutelkti bendrą 6 mlrd. EUR sumą.

58. Taryba ir toliau tikisi, kad Turkija vienareikšmiškai įsipareigos siekti gerų santykių su kaimyninėmis šalimis ir taikiai spręsti ginčus, prireikus kreipiantis į Tarptautinį Teisingumo Teismą. Taryba, kaip nurodyta visose atitinkamose Tarybos išvadose, taip pat 2005 m. rugsėjo 21 d. deklaracijoje, ragina Turkiją įgyvendinti pagal derybų programą prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimą visapusiškai ir nediskriminuojant įgyvendinti asociacijos susitarimo papildomą protokolą visų valstybių narių atžvilgiu. Visų valstybių narių pripažinimas yra esminis elementas. Turkija turi normalizuoti savo santykius su Kipro Respublika ir gerbti visų ES valstybių narių suverenitetą ir teritorinį vientisumą, taip pat visas jų suverenias teises pagal ES ir tarptautinę teisę, įskaitant Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją.
59. Primindama ankstesnes Tarybos ir Europos Vadovų Tarybos išvadas, ES tebėra visiškai pasiryžusi siekti, kad Kipro problema būtų visapusiškai išspręsta – JT sistemoje, vadovaujantis visomis atitinkamomis JT ST rezoliucijomis ir laikantis principų, kuriais grindžiama ES, ir *acquis*. Tebėra itin svarbu, kad Turkija įsipareigotų ir prisidėtų prie tokio takaus sprendimo, įskaitant jo išorės aspektus. ES ragina greitai atnaujinti derybas ir yra pasirengusi atlikti aktyvų vaidmenį remiant JT vadovaujamą procesą. Taryba primena Varošos statuso svarbą, smerkia visus Turkijos vienašalius veiksmus, kurie prieštarauja JT Saugumo Tarybos rezoliucijoms, ir pakartoja savo raginimus nedelsiant juos atšaukti. Taryba ragina Turkiją laikytis atitinkamų JT Saugumo Tarybos rezoliucijų, visų pirma rezoliucijų 541, 550, 789 ir 1251.

60. Atsižvelgdama į ankstesnių metų Tarybos išvadas, taip pat primindama Turkijos tarptautinius įsipareigojimus šiais klausimais, Taryba pakartoja esanti rimtai susirūpinusi dėl tebesitęsiančio ir didelį nerimą keliančio padėties blogėjimo demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių srityse. Didelį susirūpinimą tebekelia sisteminis teisminių institucijų nepriklausomumo trūkumas ir nederamas spaudimas joms, taip pat žiniasklaidos laisvės ir saviraiškos laisvės apribojimai. Turkija turėtų intensyvuoti bendradarbiavimą su Europos Taryba ir jos atitinkamais organais bei institucijomis, laikytis jų pagrindinių rekomendacijų, visapusiškai įgyvendinti Europos žmogaus teisių konvenciją (EŽTK) ir kitus tarptautinius žmogaus teisių dokumentus, kurių šalis Turkija yra, taip pat įvykdyti visus Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus laikantis EŽTK 46 straipsnio. Tai, kad Turkija ir toliau nevykdo EŽTT sprendimų, kelia klausimų dėl jos įsipareigojimų laikytis teisinės valstybės principo ir gerbti pagrindines teises, taip pat laikytis tarptautinių įsipareigojimų. Taryba ragina Turkiją skubiai užtikrinti, kad neigiamos tendencijos visose šiose srityse pasikeistų, ir patikimai pašalinti daugelį didelių trūkumų, nustatytų Komisijos ataskaitoje.
61. Kalbant apie ekonominius kriterijus, Taryba ragina Turkiją toliau vykdyti veiksmus siekiant grįžti prie labiau į stabilumą orientuotos makroekonominės politikos ir spręsti susirūpinimą tebekeliančius klausimus dėl tinkamo Turkijos rinkos ekonomikos veikimo, įskaitant institucinę ir reglamentavimo aplinką. Be to, Taryba primena, kad Turkija turi įvykdyti savo pareigas, susijusias su ES ir Turkijos muitų sąjungos įgyvendinimu, užtikrindama jos veiksmingą taikymą visoms valstybėms narėms. Taryba taip pat pakartoja, kad dėl laisvo prekių, įskaitant dvejopo naudojimo prekes, judėjimo neturėtų būti apeinamos ES ribojamosios priemonės.

62. 2016 m. ES ir Turkijos pareiškimas tebėra svarbiausias bendradarbiavimo migracijos srityje pagrindas ir toliau duoda rezultatų. Kaip nurodyta 2021 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose, Taryba tikisi, jog Turkija užtikrins, kad ES ir Turkijos pareiškimas būtų visiškai ir nediskriminuojamai įgyvendintas, be kita ko, Kipro Respublikos atžvilgiu, atnaujins grąžinimą ir užkirs kelią neteisėtam atvykimui. Tebėra itin svarbu visapusiškai ir veiksmingai įgyvendinti ES ir Turkijos readmisijos susitarimą ir bendradarbiauti su visomis ES valstybėmis narėmis teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Taryba pabrėžia, kad Turkija turi užtikrinti suderinimą su ES vizų politika.
63. Taryba su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į tai, kad Turkijos užsienio politika, kaip išsamiai išdėstyta Komisijos ataskaitoje, vis labiau prieštarauja ES prioritetams pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, ir pakartoja, jog labai tikisi, kad Turkija užtikrins didesnę suderinimą su ES BUSP pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis – tai yra svarbiausias prioritetas. Taryba pripažįsta, kad Turkija atliko konstruktyvų vaidmenį lengvinant Ukrainos grūdų eksportą, tačiau labai apgailestauja dėl to, kad Turkija nėra užtikrinusi suderinimo su ES ribojamosiomis priemonėmis, priimtomis reaguojant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, ir pabrėžia, kad itin svarbu užkirsti kelią jų apėjimui.
64. Taryba apgailestaudama pažymi, kad Turkija ir toliau tolsta nuo Europos Sąjungos, ir primena ankstesnes savo išvadas, kuriose pažymėta, kad dėl šios priežasties derybos dėl Turkijos stojimo į ES iš esmės sustojo, o galimybė atidaryti ar uždaryti tolesnius skyrius yra nesvarstyta.

BOSNIJA IR HERCEGOVINA

65. Taryba atkreipia dėmesį į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos ataskaitą dėl Bosnijos ir Hercegovinos bei jos rekomendaciją ir laukia būsimų Europos Vadovų Tarybos diskusijų šiuo klausimu.

66. Taryba palankiai vertina Bosnijos ir Hercegovinos pastangas, kurias ji deda siekdama vykdyti reformas, 2022 m. gruodžio mėn. suteikus šiai valstybei šalies kandidatės statusą. Taryba ragina Bosniją ir Hercegoviną įgyvendinti 14 pagrindinių prioritetų, išdėstytų Komisijos nuomonėje dėl šios valstybės paraiškos dėl narystės ES, kuriai Taryba pritarė 2019 m., be kita ko, įgyvendinant visus likusius veiksmus, nurodytus Komisijos rekomendacijoje dėl šalies kandidatės statuso, atsižvelgiant į 2022 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadą. Nepaisant neigiamų pokyčių Serbų Respublikos autonominiame vienetė, buvo imtasi tam tikrų svarbių priemonių ir priimta svarbių įsipareigojimų siekiant įgyvendinti pagrindinius prioritetus. Taryba ragina toliau daryti reikiamą pažangą reformų srityje. Taryba primena, jog svarbu užtikrinti, kad visi priimti įstatymai visiškai atitiktų ES *acquis* ir Europos standartus, įskaitant Venecijos komisijos rekomendacijas. ES yra pasirengusi ir toliau padėti Bosnijai ir Hercegovinai vykdyti reformas, įskaitant reformas, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama jos keliui į ES, ir jas tvariai įgyvendinti.
67. Kalbant apie Deitono taikos susitarime nustatytus institucinius mechanizmus, Bosnija ir Hercegovina turi vykdyti tolesnes konstitucines ir rinkimų reformas, kad užtikrintų visų piliečių lygybę ir nediskriminavimą, visų pirma įgyvendindama Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką byloje *Sejdić-Finci*. Taryba pakartoja raginanti vykdyti įtraukų ribotų konstitucinių ir rinkimų reformų procesą vedant tikrą dialogą ir laikantis Europos standartų, kad iš rinkimų proceso būtų pašalinta visų formų nelygybė ir diskriminacija. Taryba pabrėžia, kad neturėtų būti imamasi jokių teisėkūros ar politinių veiksmų, dėl kurių EŽTT sprendimo byloje *Sejdić-Finci* ir susijusių jo sprendimų įgyvendinimas taptų problemiškesnis arba dar labiau padidėtų susiskaidymas.
68. Taryba primygtinai ragina visus Bosnijos ir Hercegovinos politinius subjektus susilaikyti nuo provokuojančios nesantaiką kurstančios retorikos bei veiksmų ir jų atsisakyti, be kita ko, nekvestionuoti šalies suvereniteto, vienybės ir teritorinio vientisumo, nebešlovinti nuteistų karo nusikaltėlių ir aktyviai skatinti susitaikymą.

69. Be to, Taryba pakartoja esanti tvirtai įsipareigojusi remti Bosnijos ir Hercegovinos, kaip vieningos, nedalomos ir suverenios šalies, ES perspektyvą.
70. Taryba yra labai susirūpinusi dėl teisės aktų ir iniciatyvų Serbų Respublikos autonominiame vienetė, kurie prieštarauja Bosnijos ir Hercegovinos keliui į ES, įskaitant separatistinę retoriką ir šalies konstitucinės tvarkos kvestionavimą. Taryba apgailestauja dėl to, kad Serbų Respublikos autonominiame vienetė priimti teisės aktai dėl Bosnijos ir Hercegovinos Konstitucinio Teismo sprendimų netaikymo šiame vienetė. Taryba pabrėžia, kad reikia gerbti Bosnijos ir Hercegovinos suverenitetą, teritorinį vientisumą, konstitucinę tvarką, įskaitant Konstitucinio Teismo sprendimus, ir tarptautinį subjektiškumą. Bet kokie veiksmai, kuriais prieštaraujama šiems principams, turės rimtų pasekmių.
71. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad padaryta pažanga yra nedidelė, ir pabrėžia, kad reikia stiprinti teisinę valstybę, be kita ko, priimti naują įstatymą dėl Aukščiausios teismų ir prokuratūros tarybos ir įstatymą dėl teismų. Ji ragina Bosniją ir Hercegoviną imtis ryžtingų veiksmų kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, kad būtų pasiekta rezultatų atliekant tyrimus ir priimant apkaltinamuosius nuosprendžius, taip pat ir aukštu lygiu. Ji palankiai vertina tai, kad pradėjo veikti Europolo kontaktinis punktas. Turi būti visapusiškai laikomasi Konstitucinio Teismo sprendimų.
72. Taryba pažymi, kad pagrindinių teisių srityje buvo dedamos tik ribotos pastangos, tačiau palankiai vertina tai, kad ombudsmenui suteiktos kankinimo prevencijos mechanizmo funkcijos, ir ragina Bosniją ir Hercegoviną dėti daug daugiau pastangų vykdyti reformas žmogaus teisių, lyčių lygybės ir nediskriminavimo srityse, visų pirma kovojant su smurtu šeimoje, smurtu prieš moteris ir smurtu dėl lyties ir užtikrinant LGBTI asmenų teises.

73. Taryba apgailestauja, kad blogėja padėtis saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės srityje, ir primygtinai ragina Bosniją ir Hercegoviną užtikrinti žurnalistų saugumą ir tinkamus tolesnius teisminių institucijų veiksmus grasinimų ir smurto atvejais. Taryba taip pat apgailestauja dėl to, kad Serbų Respublikos autonominiame viename vėl pradėtos taikyti baudžiamosios sankcijos už garbės ir orumo įžeidimą, ir dėl to, kad neseniai per pirmąjį svarstymą šio vieneto asamblėjoje buvo patvirtintas įstatymas, kuriuo pilietinės visuomenės grupės pripažįstamos „užsienio agentais“, projektas, o tai kelia didelį susirūpinimą.
74. Taryba palankiai vertina tai, kad padaryta tam tikra pažanga vykstant viešojo administravimo reformą, visų pirma priimtas įstatymas dėl prieigos prie informacijos laisvės. Ji tikisi, kad bus imtasi tolesnių veiksmų siekiant užtikrinti, kad valstybės tarnyba būtų profesionali ir depolitizuota. Be to, Taryba primygtinai ragina Bosniją ir Hercegoviną parengti nacionalinę *acquis* priėmimo programą, kad būtų užtikrintas teisės aktų derinimo koordinavimas.
75. Taryba palankiai vertina teigiamus veiksmus, kurių imtasi siekiant pagerinti migracijos valdymą ir koordinavimą, visų pirma tai, kad priimtas įstatymas dėl užsieniečių. Ji ragina šią šalį užtikrinti visišką suderinimą su ES vizų politika, sudaryti susitarimą dėl FRONTEX statuso su ES ir užtikrinti galimybę gauti prieglobstį.
76. Vertinant pagal ekonominius kriterijus, Taryba pažymi, kad Bosnija ir Hercegovina tik pradėjo kurti veikiančią rinkos ekonomiką.
77. Taryba palankiai vertina tai, kad pratęsti operacijos EUFOR ALTHEA įgaliojimai – šiai operacijai ir toliau tenka itin svarbus vaidmuo padedant Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijoms ir toliau užtikrinti saugią ir patikimą aplinką visiems piliečiams.
78. Taryba pakartoja, jog svarbu, kad tarptautinių subjektų bendradarbiavimas būtų tęsiamas, ir pareiškia remianti vyriausiojo įgaliojimo ir jo biuro misiją įgyvendinant darbotvarkę „5+2“.

79. Taryba ragina Bosniją ir Hercegoviną toliau aktyviai vykdyti regioninį bendradarbiavimą ir palaikyti gerus kaimyninius santykius, taip pat skubiai ratifikuoti visus regioninius judumo susitarimus pagal Berlyno procesą.
80. Taryba itin palankiai vertina tai, kad Bosnija ir Hercegovina labai pagerino suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika – tai rodo jos akivaizdų ryžtą žengti ES keliu. Taryba ragina Bosniją ir Hercegoviną nenukrypti nuo šios teigiamos tendencijos, taip pat užtikrinti visapusišką ribojamųjų priemonių, įskaitant ribojamąsias priemones Rusijai ir Baltarusijai, įgyvendinimą.

KOSOVAS

81. Taryba palankiai vertina nuolatinį Kosovo ryžtą žengti europiniu keliu ir vykdyti susijusias reformas. ES yra pasirengusi ir toliau padėti Kosovui vykdyti reformas, įskaitant reformas, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama jo europiniam keliui, ir jas tvariai įgyvendinti. Taryba tikisi, kad 2024 m. sausio 1 d. įsigalios vizų režimo Kosovui liberalizavimas.
82. Taryba palankiai vertina svarbią pažangą vykdant rinkimų reformą, kuria atsižvelgiama į ilgalaikes kelių ES rinkimų stebėjimo misijų rekomendacijas, ir ragina Kosovą įgyvendinti naujus teisės aktus iki kitų visuotinių rinkimų.
83. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad teisinės valstybės, kovos su organizuotu nusikalstamumu ir kovos su korupcija srityse padaryta tik nedidelė pažanga, ir ragina Kosovą geriau įgyvendinti esamas priemones, kad būtų išsaugotas teismų sistemos vientisumas, nepriklausomumas ir veiksmingumas, ir toliau vykdyti viešojo administravimo reformą. Turėtų būti padaryta daugiau pažangos siekiant veiksmingai propaguoti pagrindines teises, įskaitant lyčių lygybę, taip pat ne daugumos bendruomenių ir LGBTI asmenų teises, ir užtikrinti visapusišką kultūros ir religinio paveldo apsaugą. Taryba primygtinai ragina Kosovą įgyvendinti įstatymą dėl smurto šeimoje, smurto prieš moteris ir smurto dėl lyties prevencijos ir apsaugos nuo tokio smurto. Kosovas turėtų toliau nebedelsdamas įgyvendinti Konstitucinio Teismo sprendimą dėl Dečanų vienuolyno. Taryba pakartoja esanti susirūpinusi dėl nepakankamos saviraiškos laisvės ir riboto pliuralizmo Kosovo šiaurėje.

84. Taryba yra labai susirūpinusi dėl padėties Kosovo šiaurėje, įskaitant saugumo padėtį. Įtampa dar labiau padidėjo dėl kelių vienašalių Kosovo ir Serbijos veiksmų, taip pat dėl Kosovo serbų kolektyvinio atsistatydinimo iš Kosovo institucijų ir dėl jų vykdyto balandžio mėn. Kosovo šiaurėje vykusių vietos rinkimų boikoto. Taryba griežtai smerkia 2023 m. gegužės 29 d. Kosovo serbų protestuotojų vykdytus smurtinius veiksmus prieš piliečius, Taikos palaikymo pajėgas Kosove (KFOR), teisėsaugos pareigūnus ir žurnalistus. Nauji vietos rinkimai Kosovo šiaurėje turėtų būti surengti kuo greičiau, o Kosovo serbai turėtų juose aktyviai dalyvauti be jokių išankstinių sąlygų. Kosovo serbai taip pat turėtų grįžti į institucijas, iš kurių jie atsistatydino. Kosovas turėtų tokį grįžimą palengvinti, o Serbija – jį skatinti.

Taryba primena, kad, vadovaudamasi birželio 3 d. vyriausiojo įgaliotinio pareiškimu ES vardu, ES Kosovo atžvilgiu įgyvendina atšaukiamąsias priemones, nes nesiiimama ryžtingų veiksmų įtampai Kosovo šiaurėje sumažinti. Taryba palankiai vertina tai, kad Kosovas ėmėsi veiksmų, kad patenkintų kai kuriuos ES prašymus. Taryba primena, kad ES yra pasirengusi panaikinti tas priemones, jei bus padaryta tolesnė pažanga vykdant esamus ES prašymus. Taryba toliau skirs dėmesio šiam klausimui ir jį vėl svarstys remdamasi vyriausiojo įgaliotinio ataskaita apie šių prašymų įvykdymą.

Taryba pakartoja, kad smurtas negali būti pateisinamas, ir griežtai smerkia 2023 m. rugsėjo 24 d. įvykdytą smurtinį išpuolį prieš Kosovo policiją. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad, kiek tai susiję su šiuo išpuoliu, Kosovo policija geriau bendradarbiavo su EULEX. Taryba palankiai vertina sustiprintą KFOR buvimą, visų pirma prie Kosovo ir Serbijos sienos / pasienio demarkacinės linijos. Kosovas ir Serbija turi nuolat dėti pastangas deeskaluoti padėtį, susilaikyti nuo vienašalių ir provokacinių veiksmų, dėl kurių galėtų kilti įtampa ir smurtas, ir nutraukti nesantaiką kurstančią retoriką. Taryba primena, kad jei šalims nepavyks sumažinti įtampos, tai turės pasekmių, kaip nurodyta 2023 m. spalio 26–27 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose.

85. Taryba tikisi, kad ir Kosovas, ir Serbija ras tvarų sprendimą dėl padėties Kosovo šiaurėje, kuriuo visiems piliečiams būtų užtikrinta sauga, saugumas ir dalyvaujamoji demokratija.
86. Taryba tikisi, kad Kosovas ES tarpininkaujame dialoge dalyvaus gera valia ir bus pasirengęs kompromisams, kad toliau nebedelsiant būtų pasiektas visapusiškas teisiškai privalomas susitarimas su Serbija dėl santykių normalizavimo laikantis tarptautinės teisės ir ES *acquis*. Šiuo susitarimu turėtų būti sprendžiami visi svarbiausi neišspręsti klausimai ir taip prisidedama prie stabilumo regione. Santykių normalizavimas ir vedant dialogą prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimas yra itin svarbios sąlygos abiem Šalims žengiant europiniu keliu, nes, nesant pažangos, jos abi rizikuoja prarasti svarbias galimybes.
87. Taryba palankiai vertina 2023 m. vasario mėn. priimtą Susitarimą siekiant Kosovo ir Serbijos santykių normalizavimo ir kovo mėn. priimtą jo įgyvendinimo priedą ir apgailestauja dėl to, kad abi Šalys nepakankamai įgyvendina šį susitarimą, taip pat dėl kitų neįvykdytų įsipareigojimų, prisiimtų ES tarpininkaujame dialoge, kuriam vadovauja vyriausiasis įgaliotinis ir kurį remia ES specialusis įgaliotinis. Ji ragina Kosovą ir Serbiją, toliau nebedelsiant ir nepateikiant išankstinių sąlygų, jų visapusiškai laikytis ir juos įgyvendinti. Tai apima serbų daugumos savivaldybių asociacijos / bendrijos sukūrimą. Taryba palankiai vertina Kosovo ir Serbijos pasirengimą priimti ES tarpininko Šalims pateiktą statuto projektą, susitariant, kad šiuo pagrindu reikia toliau dirbti.
88. Taryba prašo ES specialiojo įgaliotinio Belgrado ir Prištinos dialogui ir kitiems Vakarų Balkanų regioniniams klausimams atnaujinti Kosovo specialiosios normalizavimo klausimų grupės kito posėdžio darbotvarkę, kad būtų atspindėti Kosovo įsipareigojimai, kylantys iš Susitarimo ir jo įgyvendinimo priedo.
89. Taryba primena Kosovo specialiųjų bylų tyrimo skyriaus ir Specialiosios prokuratūros darbo svarbą ir tai, kad remia šį darbą, ir pabrėžia esanti pasirengusi padėti šiems organams vykdyti savo įgaliojimus.

90. Taryba primena glaudaus Kosovo bendradarbiavimo su misija EULEX, taip pat kitais atitinkamais tarptautiniais subjektais svarbą.
91. Vertinant pagal ekonominius kriterijus, Taryba pažymi, kad Kosovas yra pasiekęs lygį tarp pradinio etapo ir tam tikro pasirengimo plėtoti veikiančią rinkos ekonomiką lygio.
92. Taryba ragina Kosovą skubiai aktyviai ir konstruktyviai įsitraukti į regioninio bendradarbiavimo veiklą ir vykdyti įsipareigojimus pagal Vidurio Europos laisvosios prekybos susitarimą (VELPS) ir Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą, be kita ko, panaikinti sprendimą uždrausti prekių importą iš Serbijos. Taryba palankiai vertina tai, kad Kosovas ratifikavo 2022 m. pasiektus tris „Berlyno proceso susitarimus“ dėl laisvo judėjimo ir kvalifikacijų tarpusavio pripažinimo.
93. Taryba gerai vertina tai, kad Kosovas griežtai smerkia Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, taip pat gerai vertina aiškią Kosovo geostrateginę kryptį ir tai, kad jis savanoriškai užtikrino suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika, taip pat tai, kad jis toliau įgyvendina ES ribojamąsias priemones – tai ryškiai atspindi Kosovo strateginį pasirinkimą ir jo vietą vertybių bendruomenėje.

UKRAINA

94. Taryba pakartoja, kad ryžtingai smerkia Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą. Taryba primena Europos Sąjungos tvirtą paramą Ukrainos nepriklausomybei, suverenitetui ir teritoriniam vientisumui, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas, ir jos prigimtine teisę gintis nuo Rusijos agresijos. ES ir toliau rems Ukrainą ir Ukrainos žmones šiame Rusijos tebevykdomame kare tiek, kiek reikės.
95. Taryba gerai vertina Ukrainos padarytą didelę pažangą siekiant tikslų, kuriais grindžiamas jos kaip šalies kandidatės statusas, nepaisant to, kad Ukraina yra puolama.
96. Taryba atkreipia dėmesį į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos ataskaitą dėl Ukrainos bei jos rekomendaciją ir laukia būsimų Europos Vadovų Tarybos diskusijų šiuo klausimu.

97. ES yra pasirengusi padėti Ukrainai toliau vykdyti reformas, įskaitant reformas, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama jos keliui į ES, ir jas tvariai įgyvendinti ir išlieka įsipareigojusi remti Ukrainos atkūrimą, atsigavimą ir atstatymą.
98. Taryba pažymi Ukrainos įsipareigojimą visapusiškai ir nuosekliai įgyvendinti teisinės valstybės ir teismų bei viešojo administravimo reformas, palankiai vertina pažangą, padarytą jas įgyvendinant, ir ragina Ukrainą toliau ryžtingai eiti šiuo keliu, nes tai tebėra itin svarbu siekiant padidinti Ukrainos atsparumą ir daryti tolesnę pažangą plėtros procese.
99. Taryba palankiai vertina tai, kad sukurta pagrindinių teisių teisinė ir institucinė sistema, ir palankiai vertina Ukrainos žiniasklaidos srities teisės aktų suderinimą su ES audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų *acquis*.
100. Kovos su korupcija srityje Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą užtikrinant nepriklausomą ir veiksmingą kovos su korupcija institucijų veikimą. Ukraina turėtų toliau stiprinti savo kovos su korupcija institucijas ir priemones ir toliau siekti geresnių rezultatų atliekant tyrimus ir priimant apkaltinamuosius nuosprendžius, taip pat ir aukšto lygio korupcijos bylose. Kalbant apie priemones, kuriomis siekiama apriboti pernelyg didelę oligarchų įtaką, Taryba pripažįsta, kad priimti svarbūs sisteminiai sprendimai, ir tikisi, kad toliau bus daroma pažanga šioje srityje. Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą derinant Ukrainos kovos su pinigų plovimu srities teisės aktus su FATF standartais. Taryba atkreipia dėmesį į veiksmus, kurių imtasi tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių klausimu, ir laukia tolesnių veiksmų, kaip rekomendavo Venecijos komisija.
101. Kadangi Rusijos agresija tebesitęsia, vykdant pinigų politiką ir užtikrinant bendrą ekonomikos valdymą Ukrainoje susiduriama su ypatingais sunkumais. Šalies rinkos ekonomikos veikimas ir jos reguliavimo institucijų, visų pirma Centrinio banko, kuris jau ėmėsi ryžtingų veiksmų, nepriklausomumas yra itin svarbūs elementai, be kita ko, siekiant dėti atstatymo pastangas.

102. Taryba palankiai vertina Ukrainos pastangas didinti energetinį saugumą ir tiekimo nepriklausomumą. Vykstant nuolatiniams išpuoliams prieš Ukrainos energetikos infrastruktūrą, ES yra pasirengusi toliau teikti paramą jos energetikos sistemos atsparumui didinti.
103. Taryba akcentuoja tolesnį ES sektorinio bendradarbiavimo su Ukraina stiprinimą ir jos integraciją į ES vidaus rinką, remiantis intensyvesniu ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo, įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, įgyvendinimu.
104. Taryba palankiai vertina Ukrainos strateginį įsipareigojimą eiti ES keliu ir tai, kad ji užtikrino aukšto lygio suderinimą su ES užsienio reikalų ir saugumo politikos pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis. Ji ragina Ukrainą nenukrypti nuo šios teigiamos visiško suderinimo tendencijos, be kita ko, laikantis suvereniteto ir teritorinio vientisumo principų.

MOLDOVA

105. Taryba palankiai vertina didelę pažangą, Moldovos padarytą siekiant tikslų, kuriais grindžiamas jos šalies kandidatės statusas, jai susiduriant su Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ir hibridinių veiksmų prieš pačią Moldovą keliamais dideliais iššūkiais.
106. Taryba atkreipia dėmesį į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos ataskaitą dėl Moldovos bei jos rekomendaciją ir laukia būsimų Europos Vadovų Tarybos diskusijų šiuo klausimu.
107. ES yra pasirengusi ir toliau padėti Moldovai vykdyti reformas, įskaitant reformas, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama jos keliui į ES, ir jas tvariai įgyvendinti.
108. Kalbant apie pagrindinius principus, Taryba pripažįsta aiškų Moldovos įsipareigojimą vykdyti reformų procesą ir ryžtingus veiksmus, kurių jau imtasi, ir pabrėžia, kad svarbu išlaikyti tvarią ir apčiuopiamą reformų pažangą, visų pirma teisinės valstybės, teisingumo ir pagrindinių teisių, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, srityse.

109. Taryba ragina Moldovą toliau daryti pažangą įgyvendinant visapusišką teisingumo reformą, įskaitant patikrinimo procesą, taip pat kovą su korupcija, daugiausia dėmesio skiriant atitinkamų institucijų stiprinimui ir tolesniems patikimiems rezultatams atliekant tyrimus ir priimant apkaltinamuosius nuosprendžius, taip pat ir aukšto lygio korupcijos bylose. Taryba palankiai vertina Moldovos sisteminę požiūrį į kovą su oligarchija ir skatina toliau įgyvendinti veiksmų planą.
110. Taryba atkreipia dėmesį į preliminarias ESBO / ODIHR išvadas, kuriose nurodyta, kad lapkričio 5 d. vykę savivaldos rinkimai buvo taikūs ir sudėtingomis aplinkybėmis buvo veiksmingai valdomi. Tačiau pastebėtas neigiamas poveikis rinkimų procesui tiek dėl užsienio kišimosi, tiek dėl ribojamųjų priemonių, nustatytų dėl nacionalinio saugumo problemų. Atsižvelgdama į būsimus prezidento ir parlamento rinkimus, Taryba ragina Moldovą užtikrinti, kad kovos su piktavališku kišimusi priemonės atitiktų tarptautinius standartus.
111. Taryba gerai vertina Moldovos atsparumą Rusijos beprecedenčių hibridinių veiksmų akivaizdoje ir dar kartą patvirtina ES paramą šioje srityje, be kita ko, pasitelkiant ES partnerystės misiją Moldovos Respublikoje.
112. Taryba palankiai vertina Moldovos pastangas didinti energetinį saugumą ir tiekimo nepriklausomumą. Moldova turi toliau didinti savo energijos gamybos pajėgumus ir stiprinti priemones, susijusias su atsinaujinančiųjų išteklių energija ir energijos vartojimo efektyvumu, visų pirma naudodamasi pagal Moldovai skirtą paramos priemonių rinkinį teikiama pagalba.
113. Pripažindama įgyvendinant ekonomikos ir finansų sektorių reformą padarytą pažangą, Taryba pabrėžia, kad svarbu toliau vykdyti transformatyvias ekonomines reformas, sektorinį bendradarbiavimą ir Moldovos integraciją į ES vidaus rinką, remiantis intensyvesniu ES ir Moldovos asociacijos susitarimo, įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, įgyvendinimu.

114. Taryba palankiai vertina Moldovos nuolatinės pastangos stiprinti savo viešojo administravimo ir viešųjų finansų valdymo sistemą ir ragina Moldovą toliau stiprinti savo administracinius ir institucinius pajėgumus visais lygmenimis. Turėtų būti toliau sistemingai bendradarbiaujama su pilietine visuomene vykdant reformas ir tai daryti laiku rengiant daugiau skaidrių konsultacijų teisėkūros procese.
115. Taryba pakartoja savo įsipareigojimą remti Moldovos Respublikos suverenitetą ir teritorinį vientisumą, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas.
116. Taryba palankiai vertina tai, kad smerkdama Rusijos agresiją prieš Ukrainą Moldova laikosi tvirtos ir principingos pozicijos. Taryba palankiai vertina Moldovos strateginį įsipareigojimą eiti ES keliu ir tai, kad ji reikšmingai padidino suderinimą su ES užsienio reikalų ir saugumo politikos pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis. Ji ragina Moldovą nenukrypti nuo šios teigiamos visiško suderinimo tendencijos, be kita ko, laikantis suvereniteto ir teritorinio vientisumo principų.

SAKARTVELAS

117. Taryba atkreipia dėmesį į 2023 m. lapkričio 8 d. Komisijos ataskaitą dėl Sakartvelo bei jos rekomendaciją ir laukia būsimų Europos Vadovų Tarybos diskusijų šiuo klausimu.
118. Taryba ragina Sakartvelą parodyti aiškų įsipareigojimą laikytis ES vertybių, toliau daryti pažangą įgyvendinant reformų darbotvarkę ir įtraukiai, prasmingai ir negrįžtamai įvykdyti Komisijos nurodytas sąlygas, kad būtų toliau daroma pažanga siekiant narystės ES ateityje.
119. Taryba atkreipia deramą dėmesį į tikruosius didžiosios daugumos Sakartvelo gyventojų siekius, kad šalis taptų ES valstybe nare. Taryba palankiai vertina apskritai gerą teisinę sistemą, institucinę sąrangą ir gyvybingą pilietinę visuomenę, įskaitant priežiūros organizacijas, ir primena, kad šie elementai suteikia Sakartvelui tvirtą pagrindą daryti pažangą įgyvendinant demokratines ir teisinės valstybės reformas.

120. Kalbant apie kai kuriuos plėtrai svarbius pagrindinius principus, Taryba visų pirma pripažįsta bendrą pažangą, padarytą viešojo administravimo reformos, viešųjų pirkimų ir ekonomikos reformų srityje. Taryba palankiai vertina bendrą Sakartvelo pasirengimą prisiimti narystės įsipareigojimus, ragina pasiekti tvarų suderinimo su ES *acquis* ir standartais lygį, toliau stiprinti sektorinį bendradarbiavimą su ES, remiantis intensyvesniu ES ir Sakartvelo asociacijos susitarimo, įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, įgyvendinimu. Ji taip pat ragina Sakartvelą toliau įgyvendinti vizų liberalizavimo kriterijus.
121. Taryba ragina visus politinius subjektus Sakartvele demonstruoti konstruktyvų bendradarbiavimą ir vesti konstruktyvų dialogą, iverkti poliarizaciją ir susilaikyti nuo veiksmų, kurie galėtų dar labiau padidinti politinę įtampą ir kliudyti šalies demokratinėms institucijoms bei reformų darbotvarkei. Be to, Taryba primena, kad Sakartvelas įsipareigojo užtikrinti, kad pilietinė visuomenė galėtų veikti laisvai ir aktyviai, įtraukiai bei prasmingai dalyvauti politikos formavimo procese. Tai užtikrintų veiksmingesnę ir tvaresnę reformų pažangą pagrindinėse srityse, visų pirma teisinės valstybės ir pagrindinių teisių srityse.
122. Taryba taip pat pabrėžia, kad svarbu kovoti su prieš ES bei jos vertybes nukreipta dezinformacija ir užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi, ir ragina Sakartvelą imtis reikšmingų veiksmų šiuo tikslu.
123. Taryba pakartoja, kad tinkamas demokratiškas institucijų veikimas ir su teisingumu ir teisine valstybe susijusios reformos turėtų išlikti šalies prioritetu. Taryba pabrėžia, kad reikia toliau stiprinti ir užtikrinti visų valstybės institucijų, visų pirma teisminių, baudžiamojo persekiojimo ir pinigų institucijų, visišką nepriklausomumą, atskaitomybę ir nešališkumą laikantis Europos standartų ir Venecijos komisijos rekomendacijų. Taryba pabrėžia, kad svarbu pasiekti gerų rezultatų atliekant korupcijos ir organizuoto nusikalstamumo bylų tyrimus ir įgyvendinti kovos su oligarchija veiksmus taikant sisteminių požiūrį.

124. Kalbant apie rinkimų reformą, Taryba primena, kad siekiant stiprinti demokratiją tebėra itin svarbu užtikrinti tvirtą sistemą, atitinkančią Europos ir tarptautinius standartus. Taryba ragina Sakartvelą užtikrinti laisvą, sąžiningą ir konkurencingą rinkimų procesą, visų pirma 2024 m., ir visapusiškai įgyvendinti ESBO / ODIHR ir Europos Vadovų Tarybos bei Venecijos komisijos po ankstesnių rinkimų pateiktas rekomendacijas.
125. Taryba pakartoja, kad Sakartvelas turi sudaryti sąlygas tam, kad būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės, įskaitant žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, teisę į nuomonės laisvę, susirinkimų ir saviraiškos laisvę, o LGBTI asmenys būtų apsaugoti nuo bauginimo, taip pat smurto ir diskriminacijos.
126. Taryba dar kartą patvirtina ES paramą Sakartvelo suverenitetui, nepriklausomybei ir teritoriniam vientisumui, atsižvelgiant į tarptautinius mastu pripažintas jo sienas, ir pabrėžia, kad ES tebėra tvirtai pasiryžusi siekti taikaus konflikto sprendimo ir laikytis savo nepripažinimo ir angažavimosi politikos, be kita ko, dalyvaujant ES stebėsenos misijai Gruzijoje.
127. Taryba pabrėžia, jog labai tikisi, kad Sakartvelas gerokai padidins suderinimą su ES bendros užsienio ir saugumo politikos pozicijomis ir ribojamosiomis priemonėmis, be kita ko, laikantis suvereniteto ir teritorinio vientisumo principų. Ji taip pat ragina Sakartvelą prioriteto tvarka pakeisti neigiamą tendenciją ir daryti pažangą siekiant visiško suderinimo. Tai būtų aiškus signalas apie šalies strateginį pasirinkimą siekti narystės ES. Taryba ragina Sakartvelą tęsti gerą bendradarbiavimą su ES užkertant kelią ES ribojamųjų priemonių, be kita ko, Rusijai ir Baltarusijai, apėjimui.